

Kwiecień, Nr 4/2022 (234)

Informator parafialny

Parafii Ewangelicko-Augsburskiej
w Słupsku

W każdej modlitwie i prośbie zanoście o każdym czasie modły w Duchu i tak czuwajcie z całą wytrwałością i błaganie za wszystkich świętych. Ef 6,8

Parafia Ewangelicko-Augsburska w Słupsku

ul. Krzywa 1, 76-200 Słupsk

Kontakt: slupsk@luteranie.pl

tel.: 00 48 (0) 59 842 25 77

Nr konta: PL **25160014621816836860000001**

KOD SWIFT: PPABPLPK

Duchowny:

Proboszcz: ks. Wojciech Froehlich

e-mail: wojciech.froehlich@luteranie.pl

tel. 00 48 59 842 25 77, kom. 605 556 749

Adresy kościołów i kaplic:

Kościół Świętego Krzyża: Słupsk ul. Słowackiego 40

Kaplica w Lęborku: Lębork, ul. Wojska Polskiego 47

Kaplica Gardna Wielka: Gardna Wielka, ul. Pomorska 2

Strony internetowe:

www.slupsk.luteranie.pl • www.luteranie.pl

Korekta: Anna Froehlich

Słowo duszpasterza

W każdej modlitwie i prośbie zanoście o każdym czasie modły w Duchu i tak czuwajcie z całą wytrwałością i błaganiem za wszystkich świętych.

Ef 6,8

Drodzy Parafianie!

Modlitwa należy do najważniejszych elementów chrześcijańskiej duchowości. Ożywia i nadaje kształt naszej relacji z Bogiem. Modlitwa jest wsparciem w chwilach trudnych, daje nadzieję w kryzysach, wyraża wdzięczność za otrzymane dobro i łaskę. Modlitwa powinna być dla nas jak uścisk dłoni przyjaciela wyciągniętej do nas niezależnie od tego w jakiej sytuacji się znajdujemy.

Współczesny świat bardzo potrzebuje modlitwy. Tej szczególnie, o pokój. Zachęcam cię do tego abyś, w tym trudnym dla świata czasie, pamiętała o tej modlitewnej intencji.

W tym miesiącu przeżywać będziemy wydarzenia Wielkiego Tygodnia i świętować pamiątkę Zmar-

ks. Wojciech Froehlich

*Proboszcz parafii
w Słupsku*

twychwstania Jezusa Chrystusa, który przyszedł na świat jako KRÓL POKOJU. Podążać będziemy drogą jego męki i śmierci, aż staniemy na wzgórzu Golgoty, aby przypomnieć sobie i światu wyciągnięte w geście przyjaźni, a jednocześnie przybite do krzyża dłonie naszego Pana.

Życzę każdemu z Was, na zbliżającą się święta Wielkiej Nocy, przede wszystkim POKOJU - tego na świecie, międzyludzkiego i tego Bożego, który otrzymujemy przez krzyż i zmartwychwstanie naszego Zbawiciela. Niech nasza wytrwałość w modlitwie o nas, o naszych bliskich ale także o naszych bliźnich zmienia oblicze tego świata.

Z modlitwą
Wasz Duszpasterz

Wielki Czwartek

ks. Andrzej Wójcik

*Proboszcz Parafii
w Gliwicach i Pyskowicach*

*Kielich błogosławieństwa, który
błogosławimy, czyż nie jest społecz-
nością krwi Chrystusowej? Chleb,
który łamiemy, czyż nie jest spo-
łecznością ciała Chrystusowego?
Ponieważ jest jeden chleb, my, ilu
nas jest, stanowimy jedno ciało,
wszyscy bowiem jesteśmy uczestni-
kami jednego chleba.*

Kor 10,16-17

Spółeczność Stołu Pańskiego, Komunia, Wieczera Pańska, jakie myśli przychodzą nam do głowy, kiedy słyszymy o tym sakramencie? Pójdę dalej – co czujemy, kiedy wyciągamy dłoń i przyjmujemy Ciało i Krew Jezusa Chrystusa? Dla jednych symbol, dla in-

nych realna obecność, jeszcze dla innych szczególnie duchowe spotkanie przy stole Chrystusa... I tutaj, choć nie chciałbym zostać poświadczony o banalne potraktowanie sprawy, można powiedzieć: ile osób - tyle zdań... Czy któreś jest nieprawdziwe? Czy jakieś jest jedynie słuszne? Pamiętam jedno ze spotkań z osobami przygotowującymi się do wstąpienia do naszego Kościoła i parafii, kiedy ktoś wysłuchał definicji rozumienia komunii przez nasz Kościół, które przedstawiałem i nieśmiało zapytał: „A czy ja mogę rozumieć, ten,

jak to powiedział ksiądz sakrament etc., po swojemu...?” Wtedy coś we mnie drgnęło... Zrozumiałem, że tutaj owszem, definicja i teologia ma znaczenie, ale nie da się komuś

kazać, rozumieć, przeżywać czegoś wg stosownej definicji. Teologiczne definicje być może pomagają zrozumieć, ale nie mają wpływu na nasze wewnętrzne uczucia czy wiarę. Ta niesamowita społeczność podczas Wieczerzy Pańskiej uświadamia nam, że jesteśmy częścią czegoś szerszego, o wiele większego, niż myślimy - częścią Kościoła powszechnego, Kościoła Chrześcijańskiego; że bierzemy udział w spotkaniu z Chrystusem, który zaprasza nas do wspólnego Bożego posiłku. Tak, to Boży dar, dla nas ludzi, ludzi, którzy bardzo potrzebują społeczności z Bogiem,

także w tym darze, jakim jest Wieczerza Pańska. Dziękujmy Bogu za ten przywilej! Korzystajmy z niego, ilekroć jest okazja, tworząc niesamowitą społeczność!

*Fragment Dużego Katechizmu Marcina Lutra o Wieczerzy Pańskiej:

„Jest to prawdziwe ciało i prawdziwa krew Chrystusa Pana, w chlebie i winie i pod postacią chleba i wina przez Słowo Chrystusa nam, chrześcijanom, ku spożywaniu i picciu ustanowione.”

Więcej materiałów znajdziesz na www.luteranie.pl w dziale teologia

Wielki Piątek

Oto Mój sługa odniesie zwycięstwo, wyrośnie wysoko, będzie wyniesiony i bardzo wywyższony! [...] Mój prawy sługa usprawiedliwi wielu, On sam będzie dźwigał ich winy.

Iz 52,13.53,11b

Drodzy w Chrystusie, Bracia i Siostry!

Na wzgórzu, wśród skał, jak mówią słowa jednej ze znanych pasyjnych pieśni, a może przy drodze, która prowadzi do twojego domu, stoi jakiś samotny krzyż. Przydrożne krzyże wrosły w krajobraz naszego kraju. Jest to dla nas już tak powszedni widok, że gdyby zniknęły, to czegoś by nam brakowało, choć zastanawialibyśmy się może czego. Przydrożne krzyże bywają często punktami orientacyjnymi. Chcąc wytłumaczyć komuś drogę możemy powiedzieć, oczywiście jeśli jest to zgodne z prawdą: Za krzyżem druga w prawo, później w lewo i jesteś na miejscu. Przydrożny

ks. Wojciech Froehlich
Proboszcz Parafii w Słupsku

krzyż może nam zatem pomóc nie zabłądzić i nie szukać, ale dotrzeć do celu.

Krzyż, który stoi w samym centrum wielkopiątkowej refleksji, nie jest jednym z wielu przydrożnych krzyży, które mijamy na drogach naszego życia. To jest krzyż, do którego przybity został Boży Syn. Jest to krzyż hańby, upodlenia, ale jednocześnie krzyż, dzięki któremu Bóg odziera człowieka z hańby grzechu i przywraca mu godność Bożego stworzenia. To krzyż pojednania, który wskazuje drogę, którą mamy iść, jeśli się w tym życiu zagubiliśmy. Dla nas, ewangelików podkreślających rolę krzyżowej

śmierci Jezusa nie ma innych znaków, które wskazywałyby na Boga, na Jego ofiarę, Jego upokorzenie w imię miłości, jak właśnie krzyż. Pod tym krzyżem gromadzimy się aby duchowo przeżywać żałobę, bo uświadamiamy sobie, że to nie gwoździe przybijają Jezusa do krzyża, ale nasze grzechy, nasze słabości, nasze słowa, którymi ranimy innych, nasz brak zaufania, nasze poleganie na sobie i stawianie siebie w centrum. Wsłuchując się w słowo starotestamentowego proroka Izajasza, staramy się spojrzeć w głąb siebie. Słowa Izajasza, nazywanego piątym

ewangelistą, sięgają daleko poza horyzont czasów, w których przyszło mu działać. Izajasz żyjący 760 lat przed Chrystusem opisuje historię Sługi Pana. Kogo ma na myśli? Dla nas odpowiedź jest jedna – to Mesjasz, Zbawiciel, ten który nie wahał się poddać torturom, wyszydzeniu, podeptaniu godności i w końcu śmierci. Jego wygląd jest odrażający, jego cierpienie nie do opisania. Tym, którzy

stali pod krzyżem trudno było się pogodzić z takim przebiegiem zdarzeń. On nikomu nic złego nie uczynił... Przeciwnie... Mówił o miłości, szerzył pokój, dawał dowody Bożej obecności w świecie. Gromadząc się pod krzyżem słyszymy tylko ciche słowa Jezusa: Oto syn twój, oto matka twoja... Dziś będziesz ze mną w raju.... Pragnę... oraz Ojczy, przebac im, bo nie wiedzą co czynią... To nadal słowa

pełne miłości, troski, przebaczenia, choć wypowiedane z ogromnym wysiłkiem przez człowieka wydającego ostatnie tchnienia. To koniec... Wielu, którzy tam

byli, nie wyłączając uczniów, odeszło zasmuconych. Przecież On miał stać się odkupieniem dla Izraela, a teraz Jego bezwładne ciało opada na belkach krzyża. W ich oczach pojawia się zawód, ich serca są rozdarte... Czyżby zapomnieli o słowach proroka? Mój prawy sługa usprawiedliwi wielu, On sam będzie dźwigał ich winy. On sam, niesie moje winy. On sam niesie Twoje winy. Nikt z nas nie jest w stanie

sam usprawiedliwić się przed Bogiem, jeśli wiarą nie przyjmie tego daru, z jakim Bóg poprzez wywyższenie Jezusa na Golgocie przychodzi do nas. To dar łaski, na którą nie możemy zasłużyć naszym postępowaniem, dobrymi chęciami, ale który możemy przyjąć wiarą nakierowaną na zapowiedź, że niedługo, z drzewa krzyża, czy jak mówi Izajasz z suchej ziemi wyrośnie pęd, który zwiastuje życie, odrodzenie i zmartwychwstanie. Krzyż na Golgocie jest drogowskazem, dzięki któremu znany jest nam kierunek, w którym mamy podążać, aby móc przeżywać radość bycia w

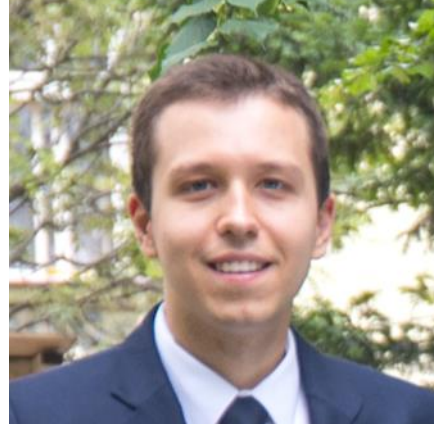
Bożych objęciach. Przeżycie wielkopiątkowej refleksji dotyczącej życia i śmierci jest przedśmionkiem do radości wielkanocnego poranka, który za sprawą zmartwychwstania udowadnia, że Bóg dokonuje ostatecznego pojednania z człowiekiem, a człowiek przez przyjęcie ofiary Chrystusa może to pojednanie przyjąć i stać się jednym z tych, którzy doświadczają przemiany przechodząc spod panowania grzechu pod panowanie Bożej sprawiedliwości. Takie jest przesłanie, które niesie nam dzisiaj i w każdym kolejnym dniu naszego życia krzyż Jezusa. Amen.

Zapraszamy do uczestniczenia w ewangelickich nabożeństwach transmitowanych w TVP KULTURA w następujących terminach:

- 3 kwietnia 2022, godz. 8.00** - kościół św. Jana Apostoła w Kętrzynie
- 24 kwietnia 2022, godz. 8.00** - kościół Świętej Trójcy w Suwałkach
- 8 maja 2022, godz. 8.00** - kościół w Oleśnie
- 5 czerwca 2022, godz. 8.00** - kościół Ducha Świętego w Orzeszu
- 26 czerwca 2022, godz. 8.00** - kościół Świętej Trójcy w Warszawie
- 10 lipca 2022, godz. 8.00** - kościół Świętej Trójcy w Lublinie
- 24 lipca 2022, godz. 8.00** - kościół w Sorkwicach
- 14 sierpnia 2022, godz. 8.00** - kościół Marii Panny w Legnicy
- 28 sierpnia 2022, godz. 8.00** - kościół w Giżycku
- 11 września 2022, godz. 8.00** - kościół Marii Panny w Lubaniu
- 9 października 2022, godz. 8.00** - kościół Wang w Karpaczu
- 13 listopada 2022, godz. 8.00** - kościół w Golasowicach
- 27 listopada 2022, godz. 8.00** - kaplica Jezusa Dobrego Pasterza w Koszalinie
- 11 grudnia 2022, godz. 8.00** - kościół Łaski Bożej w Poznaniu
- 25 grudnia 2022, godz. 8.00** - kaplica Wniebowstąpienia Pańskiego w Żyrardowie

Wielkanoc

mgr teol. Mikołaj Kotkowski

Praktykant Parafii

w Gliwicach i Pyskowicach

Chrystus Pan mówi: Byłem umarły, lecz oto żyję na wieki wieków i mam klucze śmierci i piekła. Obj 1,18

Większość z nas ma w domu tajemną skrytkę. Zazwyczaj jest ona gdzieś ukryta, a klucz do niej znajduje się w innym, równie strzeżonym miejscu. Przechowujemy tam rzeczy, które są dla nas bardzo ważne i cenne. Być może przedstawiają wielką wartość pieniężną, a może to bliskie nam rodzinne pamiątki? Bardzo nie chcemy by dostał się tam ktoś niepowołany. Wtedy mogłoby stamtąd coś zniknąć, a inni dowiedzieliby się o naszych tajemnicach.

Obchodzone przez nas Święta Zmartwychwstania naszego Pana Jezusa Chrystusa przypominają nam o tym, że od momentu, kiedy wstał

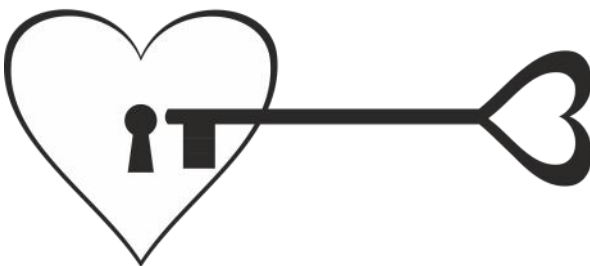
z martwych, Bóg nie ma już przed nami żadnych tajemnic. Wszystkie Jego słowa, których interpretacja była do tej pory skomplikowana, zaczęły być jasne. Tak, jak wspominał, odbudował świątynię w trzy dni, świątynia Jego ciała zmartwychwstała. Podobnie jawne stało się to, co czeka nas w przyszłości. Do tej pory świat umarłych stanowił dla ludzi wielką zagadkę. Izraelici nie przykładali do niego wielkiej wagi, ponieważ bardzo niewiele na ten temat wiedzieli. Część z nich wierzyła, że kiedyś nastąpi zmartwychwstanie, ale nikt nie rozumiał na czym ono ma dokładnie polegać.

Chrystus, jako pierwszy zmar-

twychwstały ukazuje się w Księdze Objawienia Jana. Staje się w niej naszym przewodnikiem po przyszłym świecie, zamkniętym wcześniej w Bożej skrytce. Czytamy tam o Nim jako o władcy, który ma klucze śmierci i piekła. Ten, który był umarły, ponownie ożył i teraz sam jest władcą zarówno żywych jak i umarłych. Objawia nam tajemnicę tego, co czeka nas w przyszłości. Przekazuje nam informację o tym, że każdy z nas zmartwychwstanie podobnie jak i On. Czy jednak wszyscy zmartwychwstanimy do życia z Nim?

Na kartach Ewangelii Jana Jezus mówi jasno, że jedni powstaną do życia, a inni na sąd (J 5,29). Oznacza to, że nie wszyscy będą mogli cieszyć się Jego obecnością na zawsze. Objawiona tajemnica jest więc dobrą wiadomością dla tego, kto żyje blisko Zmartwychwstałego już teraz. Jezus zapewnia, że taki ktoś nie musi się niczego bać, bo życie później będzie zwyczajnie kontynuacją życia tutaj. Boża skrytka zawiera więc informację o nadziei. Do życia powstaną z martwych wszyscy, którzy zaufali w swoim życiu Jezusowi i żyją z Nim na co dzień.

Prawda ta przestała być tajemnicą. Wieść o zmartwychwstaniu bardzo szybko rozniosła się po starożytnym świecie. Jednak pomimo upływu dwóch tysięcy lat wśród nas wciąż żyją ludzie, którzy nie wierzą w zmartwychwstanie. Wielu powątpiewa. Mimo tego, że to słowo stało się już pewnym sloganem, to we współczesnym chrześcijaństwie widać deficyt rozmów na ten temat. Nawet gdy ludzie wspominają o wierze w Boga, to rzadko mówią właśnie o tym, że Chrystus powstał z martwych, a my kiedyś zmartwychwstanimy tak jak On. Święta, które przeżywamy

są dobrą okazją do tego, by dzielić się z innymi tym, co jest jawne i nie jest już tajemnicą. To czas, by powiedzieć innym dookoła nas, naszym przyjaciółom, naszym bliskim podczas rodzinnych spotkań, że nasz Pan zmartwychwstał i żyje wśród nas, dając nam nadzieję na życie wieczne razem z Nim. Amen.

Prośby modlitewne

W Informatorze Parafialnym na stałe zagościła rubryka z propozycjami tematów do modlitwy, które dotyczą życia naszych parafii. To wsparcie, którego potrzebują nie tylko duchowni i rady parafialne, ale cała wspólnota parafii, czyli wszyscy jej członkowie - od najmłodszych do najstarszych.

Prośby modlitewne:

o duchownych Kościoła, o rady parafialne, o wszystkich zaangażowanych w różne działania parafii;

- o dzieci i młodzież, w szczególności o uczniów przybywających z Ukrainy, którzy znajdują się w nowym otoczeniu;
- o naród ukraiński w trudnym czasie i szybkie zakończenie wojny
- o kraje, w których panuje niepokój, wojny domowe i konflikty;
- o mądrość dla naszej wspólnoty Kościoła, jak w dzisiejszym świecie, przy użyciu dzisiejszych środków, głosić Ewangelię i żyć nią na co dzień;
- o rządzących w naszych miastach i w naszym kraju, o mądrość dla nich i odpowiedzialne działanie dla dobra wszystkich mieszkańców;
- o powołania do służby w urzędzie duchowym w naszym Kościele i o odkrywanie darów duchowych przez wszystkich członków naszego Kościoła;
- o społeczeństwo w naszym kraju, które coraz mocniej dzieli się na wrogie obozy, grupy, partie, darzące się często szczerą nienawiścią;
- o to, żeby Biblia była powszechnie czytana i prowadziła do poznania i wyznania Jezusa Chrystusa jako Zbawiciela i Pana;
- o chrześcijan w wielu krajach świata, którzy doświadczają wrogości i prześladowań za przyznawanie się do wiary;
- o chorych, samotnych, opuszczonych i o wszystkich, którzy przeżywają trudne momenty swojego życia;
- o osoby przebywające w szpitalach, przed zabiegami po operacjach.

**EWANGELICKIE POMORZE
MIEJSCA I LUDZIE**

Słupsk i Pomorze Środkowe, to obszar, którego mieszkańcy są przywiązani do przestrzegania prawd biblijnych, ale i otwarci na nowinki religijne. Początki Reformacji na terenie miasta datuje się na 1517 r., kiedy to doszło do poważnego sporu z miejscowym duchowieństwem w sprawach podatkowych. Szerzenie podglądów Lutra zaowocowało przyjęciem luteranizmu przez słupszczan w 1525 r.

Po oficjalnym wprowadzeniu Reformacji Słupsk stał się miejscem pierwszej wizytacji kościelnej kierowanej przez J. Bugenhagena. Tutaj też siedzibę miała jedna z trzech superintendentur generalnych Pomorza.

Wiek XVIII obrodził aktywnością petystów, którzy stworzyli jeden z najaktywniejszych na Pomorzu ośrodków tego ruchu. Istotną rolę w ruchu petystycznym odgrywali duszpasterze z powiatu słupskiego. Jeden z nich P. Schimansky był herrnhutystą.

W XIX w. przychylność mieszkańców wobec nowinek religijnych oraz silne przywiązanie do prawd biblijnych, pozwoliły na działalność na tym terenie postaci znaczących w dziewiętnastowiecznym przebudzeniu religijnym, takich jak filozof F. Schlegelmacher, czy kompozytor G. Knak.

W latach trzydziestych i czterdziestych XX w. na terenie Pomorza Środkowego w Kościele ewangelickim ścierały się wpływy faszystów i ich przeciwników. W opozycji wobec biskupów K. Thoma i L. Müllera działało wielu członków Kościoła Wyznającego, w tym m.in. D. Bonhoeffer.

W Informatorze Parafialnym prezentujemy miejsca i osoby ważne dla dziejów pomorskiego ewangelicyzmu.

Kaplice przy ul. Długosza nr 22 i nr 24

Na początku XIX w. powstało ważne centrum ruchu przebudzeniowego w okolicach Słupska, które skupiało się wokół braci Gustawa, Heinricha i Karla von Belowów. Rodzeństwo skłócone z powodu podziału majątku po zmarłym ojcu Carlu Gustawie - pojednało się dzięki lekturze Pisma Świętego.

Działalnością Belowów zainteresował się sam król Fryderyk Wilhelm III. Byli też obserwowani przez policję. Rozważano wysłanie do Pieńkowa wojska i poddania tych pomorskich junkrów przymusowemu leczeniu psychiatrycznemu. Pułkownik Ferdinand von Armin, dowódca 5 Pułku Huzarów odmówił wykonania rozkazu rozpedzenia zwolenników braci Below, tłumacząc, iż *walka z bezbronnymi koliduje z poczuciem oficerskiego honoru*.

Powołana przez króla 22 marca 1822 r. specjalna komisja w składzie: ks. Konrad Gottlieb Ribbeck (osobisty kapelan i doradca króla), Müller (tajny wyższy radca justycyjny), Streckfuß (tajny radca rejencyjny) i ks. prof. dr hab. Heinrich Leonhard Heubner (Uniwersytet w Wittenberdze), miała zbadać charakter działalności separatystów. Komisja przez osiem tygodni prowadziła intensywne przesłuchania świadków, nie wykryła jednak żadnych wykroczeń obyczajowych i orzekła, że ruch ten jest *teologicznie czysty*, a jego skutki w życiu osobistym uczestni-

ków są godne uznania. Komisja napisała w raporcie, że Belowianie, a szczególnie przewodzący im Gustaw von Below, bardzo mocno podkreślają swój antypapizm i tradycyjny luteranizm.

Z braćmi aktywnie współdziałała część wpływowej rodziny junkierskiej von Puttkamerów (z Barnewca i Wierszyna). Nazywano ich jakobinami, gdyż do udziału w nabożeństwach zapraszali parobków, dniówkarzy, owczarzy itp.

W latach dwudziestych XIX w. centrum nowego ruchu stanowił dwór Stawisko w Pieńkowie, gdzie w dobudowanym do pałacu specjalnym domu modlitwy (Betsaal) zbierano się na godziny biblijne i spotkania modlitewne. W kręgu oddziaływania von Belowów znalazła się znaczna także grupa mieszkańców regionu słupskiego. Lokalnymi przywódcami zostali: stolarz Karl Wilhelm Wolff, Georg Duske i szewc Heidemann z Duninowa, Joachim i Georg Thomm w miejscowości Zaleskie, kowal Michael Voll, nauczyciel Perlick i stolarz Drews z Wierszyna, gdzie Voll w 1836 r. zbudował salę modlitw (Betsaal), chłop Senchel i Teodor Vilöhr z Radasza, Polck i chłop Lawrenz w miejscowości Kawcze, gdzie w domu Polcka na zebraniach modlitewnych zbierało się od 100 do 150 separatystów, kowal Lenzke w Trzebielinie, murarz Quadocus w Ubiedrze, k. Bobolic.

Hasłem przewodnim tworzącego się ugrupowania stały się słowa

szukaj Jezusa i Jego Światła, wszystko inne jest Ci zbędne. Uczestnicy spotkań zerwali z pijaństwem, paleniem tytoniu, grą w karty, stali się uczynni, serdeczni. Odrzucili wszelkie rozrywki: tańce, przedstawienia teatralne i inne zabawy. Dziewczynkom zakazywali zabaw lalkami, a chłopcom np. ślizgania się na łyżwach. W każdą niedzielę i święta trzy razy w ciągu dnia odprawiali nabożeństwa. Niedzielne zgromadzenia przebudzonych rozpoczynały się wcześnie rano, w południe i wieczorem (od osiemnastej i trwały często aż do północy).

Od 1836 r. sukcesywnie formowały się struktury organizacyjne nowej społeczności wyznaniowej. Belowianie sami zaczęli udzielać sobie sakramentów (chrztu i komunii), udzielali ślubów, pozwalali głosić Słowo Boże chłopom i wyrobnikom, dokonywali egzorcyzmów, przestali posyłać dzieci do szkół parafialnych. Studia teologiczne nie miały dla nich większego znaczenia, twierdzili, że Bóg nie wysyłał proroków wykształconych, a prostych, głęboko wierzących ludzi.

Władze pruskie karały religijnych buntowników. Stolarza Karla Wolffa wtrącono do więzienia na cztery tygodnie (od 5 lipca do 1 sierpnia 1836 r.), Michaela Volla z Wierszyna pozbawiano wolności na sześć tygodni, obu za *nielegalne wykonywanie zawodu duchownego*.

W 1835 r. w ramach staroluteranizmu doszło do zjednoczenia

ruchu braci Below, stolarza Karla Wolffa z Duninowa i kowala Michaela Volla. Jednak już w 1850 r. zwolennicy Heinricha von Belowa i Karla Wolffa odłączyli się od Kościoła staroluterańskiego i utworzyli Ewangelicko-Luterańską Separowaną Gminę Kościelną.

W tym Kościele także nastąpił rozłam, gdyż od Kościoła separatystycznego odłączyli się tzw. „Vollionerowie”, czyli zwolennicy kowala M. Volla. Był on uciekinierem z okolic Gryfina. Wypowiedział posłuszeństwo swojemu panu, ponieważ ten nie zezwalał mu na ożenek. Po krótkim pobycie w Pieńkowie, zbuntowany, charyzmatyczny kowal udał się do wspólnoty pięciu Puttkamerów w Wierszynie. W wyniku jego frondy powstał nowy odłam staroluterański, zbliżony dogmatycznie do baptystów. Jego przywódca jawnie udzielał chrztów i komunii świętej. Landrat zaczął spisywać opornych, rozpędzać, karać więzieniem. M. Voll domagał się otrzymania uprawnień duszpasterskich, zakazał posyłania dzieci na lekcje religii i konfirmację. Rozgorzała walka. Zwolenników Volla wspierał ks. Karl Wilhelm Ehrenström. Ludzie kryli się po lasach, urządzano na nich formalne polowania. Represje państwowe i kościelne potęgowały opór. Michael Voll miał zapowiedzieć, że jeśli król nie zaprzestanie prześladowań, ściągnie na siebie i całe królestwo pruskie wieczne przekleństwo.

Kaplica Separatystycznej Parafii Ewangelicko-Luterańskiej Warsztaty Terapii Zajęciowej

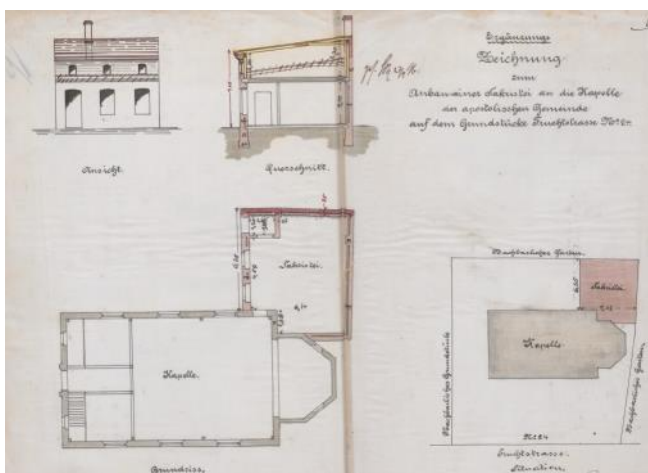
W 1884 r. na terenie Słupska Separatystyczna Parafia Ewangelicko-Luterańska wybudowała kaplicę przy Fruchtstr. 22 (obecnie ul. Długosza 22). W XIX wieku pastorami zboru byli m.in. Freitag, Woggon, a w latach dwudziestych i trzydziestych XX w. Franz Bornstädt.

Kaplica mogła pomieścić 60-80 osób. W latach 1947-1954 odbywały tam się nabożeństwa ewangelickie w języku niemieckim. Odprawiał je kaznodzieja Hermann Tietz (biogram poniżej). Po desakralizacji kaplica wyko-

rzystywana była jako magazyn sklepu meblowego, następnie pełniła rolę łaźni miejskiej, a obecnie jest siedzibą Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Słupsku, które prowadzi tam Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Kaplica Kościoła Apostolskiego – Kościół Serce Miasta, Zielonoświątkowy

Kościół zielonoświątkowy przy ul. Długosza 24 to wybudowana w 1878 r. dawna kaplica Kościoła Apostolskiego. W 1895 r. od północy dobudowano zakrystię. Kaznodziejami parafii byli

m.in. Roll i Strehlow.

Władze Słupska w 1950 r. udostępniły ją Związkowi Zborów Ewangelicznych Chrześcijan i Kościo-

łowi Chrześcijan Wiary Ewangelicznej, jednak wkrótce odebrały, przekształcając kaplicę w magazyn. W 1952 r. ponownie przydzieliły budynek tym samym zborom, które w 1953 r. połączyły się w ramach Zjednoczonego Kościoła Ewangelicznego. W 1981 roku kościółek przebudowano, powstało wówczas m.in. baptysterium. Najważniejszym elementem architektonicznym budynku są dwie wielkie przypory, nieproporcjonalne w stosunku do jego kubatury. Od 1 lutego 1988 r. po rozwiązaniu ZKE słuński zbor należy do Kościoła Zielono-

świątkowej wywodzi się bp Marek Kamiński (biogram poniżej), zwierzchnik Kościoła Zielonoświątkowego w Polsce.

Hermann Tietz (* 1897 Słupsk - † 1978) krawiec, do 1945 r. właściciel domu przy Schillerstr 11 (obecnie ul. Solskiego), 1945-1957 kaznodzieja ewangelicki słuńskiego zboru niemieckiego, koor-

dynator pracy ewangelickich lektorów na terenie powiatów: słuńskiego, miastecckiego i sławieńskiego; nabożeństwa na terenie Słupska odprawiał początkowo w kościele Piotra (obecnie NSJ), w kaplicy przy ul. Grottegera 9 i w dawnej kaplicy cmentarnej przy ul. Kościuszki 4 (1945-1947),

noświątkowego.

Obecnie słuńska parafia zielonoświątkowa swój obiekt nazywa kościołem Serce Miasta. Pastorami słuńskiego zboru byli m.in. kolejno: Edward Pruszkowski, Mirosław Milewski (prezbiter okręgowy), Marek Siudek, Jacek Heidenreich. Od 2017 roku pastorem jest Michał Kotelnicki. Ze słuńskiej społeczności zielono-

następnie w kaplicy przy ul. Długosza 22 (1948-1954) i w kościele przy ul. Niedziałkowskiego 5 (1955 - 31 VIII 1957); uprawnienia do prowadzenia nabożeństw otrzymał od bpa Karla von Schevena z Greifswaldu, następnie od Konsystorza KEA w Warszawie; od 25 I 1953 przewodniczący Komitetu reprezentującego pomorskie zbory i lektorów wobec władz KEA w Polsce; jeden z niewielu lektorów, którzy zostali przyjęci do służby w niemieckim Kościele krajowym, po przesiedleniu początkowo kapelan obozowy w Oldenburgu, następnie, po wygłoszeniu kazania próbnego w Klein Lafferde (styczeń 1958) lektor Hanowerskiego Kościoła Krajowego - kierował parafią Klein Lafferde w powiecie Peine (Dolna Saksonia).

Emil Gatner (* ok. 1911)

Z Krzyżowic Nr 176 (pow. pszczyński), konwertyta z Kościoła rzymskokatolickiego; 1971 ukończył studia w zakresie teologii ewangelickiej w

Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, praca magisterska nt. *Rozmowa duszpasterska*, promotor ks. bp prof. dr Andrzej Wantuła; 1 XI 1971 - 30 VI 1972 pełnił obowiązki duchownego w Słupsku, otrzymał negatywną opinię ks. seniora Edwar-da Dietza, zwierzchnika Diecezji Pomorsko-Wielkopolskiej KEA; po powrocie na Śląsk zamieszkał w rodzinnych Krzyżowicach (PEA Warszowice), odprawiał nabożeństwa w okresach urlopowych (na zastępstwo) m.in. w Gliwicach, Kędzierzynie Koźlu, Mikołowie, Raciborzu, Rybniku, Ściborzycach, odbywał kolejną praktykę przedordynacyjną w PEA w Mikołowie oraz pracował jako katecheta w parafiach na Śląsku Cieszyńskim, uczestniczył w konferencjach księży Diecezji katowickiej; w latach osiem-

dziesiątych XX wieku należał do kierowanego przez ks. Jana Grossa zespołu przygotowującego polskie wydania „Losungen” czyli „Z Biblią na co dzień”; 24 listopada 1985 r. brał czynny udział w nabożeństwie ordynacyjnym w Mikołowie, podczas którego ordynowani zostali: Paweł Badura (biogram IP 4/2021), Jerzy Below, Henryk Kurzawa i Marian Niemiec; zmarł w Ewangelickim Domu Opieki „Emaus” w Dzięgielowie.

Biskup Marek Kamiński (* 13 XI 1961 Słupsk), polski duchowny

zielono-
święt-
kowy, bi-
skup Ko-
ścioła Zie-
lonoświątko-
wego, dok-
tor nauk
teologicz-
nych; 1983-
1989 studia
na Chrześci-

jańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie; 1990-2011 pastor zboru w Koszalinie; inicjator i współzałożyciel międzynarodowej akcji o nazwie „Braterstwo Ponad Granicami” krzewiącej współpracę Kościołów zielonoświątkowych na Białorusi, Litwie oraz w państwach zachodnich; 2011 stopień doktora nauk teologicznych w ChAT; wykładowca Wyższej Szkoły Teologiczno-Społecznej w Warszawie; od 2008 zwierzchnik Kościoła Zielonoświątkowego w Polsce, dąży

do umocnienia charyzmatycznego charakteru swego Kościoła, II 2014 udzielił poparcia demonstracjom pokojowym na Majdanie; od 15 I 2015 członek zarządu Aliansu Ewangelicznego w RP; IX 2015 opowiedział się za udzielaniem pomocy uchodźcom; 2009 sprzeciwił się lustracji w oparciu o archiwa IPN-u, uznając za bardziej wiarygodne świadectwa osób pokrzywdzonych i świadków, postulował potrzebę okazania łaski grzesznikowi i przebaczenie; zwolennik ordynacji kobiet; wraz z innymi przywódcami polskich Kościołów ewangelikalnych opowiedział się przeciwko deklaracji LGBT+ podpisanej przez prezydenta Warszawy Rafała Trzaskowskiego; żona Ewa, dwóch synów: Benjamin, Noe.

Jan Wild

Na zdjęciach:

1. Warsztaty Terapii Zajęciowej
2. Archiwalny projekt kaplicy Kościoła Apostolskiego przy ul. Fruchtsr. 24
3. Kościół Zielonoświątkowy
4. Hermann Tietz i jego dawny dom
Emil Gatner i zdjęcie z kościoła w Żorach
(Gatner tuż przed krzyżem)

KRS Diakonia - 0000260697

Diakonia Parafii w Słupsku

Zapraszamy na wyjazd do
Krainy Łupawskich Megalitów

30 kwietnia (sobota) 2022 r. wyjazd Pl. Zwycięstwa o godz. 10:15
(zgłoszenia sms 605 556 749 do 27.04.)

W programie spacer i posiłek pod gołym niebem. Koszt: 10 zł/os.

W 2. połowie stycznia 2023 roku planujemy zorganizowanie ewangelickiej pielgrzymki do Izraela. Jeśli jesteś zainteresowana/y wzięciem udziału w takim przedsięwzięciu to zapraszamy do kontaktu pod numerem 605 556 749.

O tym, co za nami

Sola Scriptura 2022

Tegoroczna edycja Ogólnopolskiego Konkursu Sola Scriptura odbyła się w 3 miejscach w Polsce. Uczestnicy z Diecezji Pomorsko-Wielkopolskiej pisali konkurs 5. 03. w Bydgoszczy. Z naszej Parafii do tego etapu konkursu zakwalifikowali się Jonatan Froehlich

z grupy klas IV-VI oraz Lena Rach z grupy klas VII-VIII. Lena została finalistką, Jonatan z 6. wynikiem w Polsce laureatem konkursu.

DYPLOM
KONKURSU PLASTYCZNEGO
Kościół – moje miejsce spotkania z Bogiem i ludźmi
Sebastian Szubert
WYROZNIENIE

DYPLOM
Ogólnopolskiego Konkursu Biblijnego „SOLA SCRIPTURA 2021/2022”
Król Salomon

DYPLOM
Ogólnopolskiego Konkursu Biblijnego „SOLA SCRIPTURA 2021/2022”
Król Salomon

Lena Rach
FINALISTA

DYPLOM
Ogólnopolskiego Konkursu Biblijnego „SOLA SCRIPTURA 2021/2022”
Król Salomon

Jonatan Froehlich
LAUREAT

Uczestnicy otrzymali dyplomy oraz nagrody książkowe. Jedną z nagród dla wszystkich uczestników etapu ogólnopolskiego było specjalne wydanie Biblii Ekumenicznej. Wręczenie nagród uczestnikom konkursu odbyło się podczas niedzielnego nabożeństwa 20 marca. Dyplomy i nagrody książkowe otrzymali także uczestnicy z klas I-III, którzy wzięli udział w konkursie plastycznym. (Julia Rach, Tomasz Dudziak, Beniamin Froehlich oraz wyróżniony w konkursie Sebastian Szubert). Podczas pobytu w Bydgoszczy uczestnicy mieli okazję spacerować się po mieście, zwiedzić Muzeum Historii Mydła i Brudu, zawiązać nowe znajomości i zjeść pizzę.

Wizyta z PFRON

W związku ze złożonym wnioskiem do PFRON na zakup windy, wykonanie podjazdu dla niepełnosprawnych oraz sfinansowanie części robót hy-

draulicznych w Centrum Diakonii i Dialogu, 8. marca odbyła się wizyta przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego na placu budowy. Tego samego dnia Zarząd Województwa Pomorskiego podjął uchwałę o przyznaniu całej wnioskowanej kwoty czyli 235.750,00 zł.

Rada Parafialna

Posiedzenie Rady Parafialnej w sobotę, 12. marca, rozpoczęło się na placu budowy Centrum Diakonii i Dialogu przy ul. Traugutta 16. Obecni na wizji lokalnej radni zapoznali się z postępowaniem prac budowlanych. Druga część posiedzenia miała miejsce na plebanii przy ul. Krzywej 1. Na spotkaniu omawiano sprawę bieżącą.

Synod Diecezjalny

W dniu 19.03 w Koninie odbyła się ostatnia X sesja VI kadencji Synodu Diecezji Pomorsko-Wielkopolskiej. Na sesji zostały przyjęte sprawozdanie finansowe diecezji za rok 2022, preliminarz budżetowy na rok 2023 oraz sprawozdania duszpasterzy środowiskowych. Biskup Diecezji PW ks. Marcin Hintz przedstawił swoje sprawozdanie oraz podziękował za służbę w parafiach oraz w Synodzie. Wyraził jednocześnie życzenie, aby obecni delegaci do Synodu ponownie sta-

nęli do wyborów. Nasza Parafia ma 3 mandaty w Synodzie diecezjalnym. Wybory do gremiów parafialnych i

synodalnych muszą się odbyć do końca września 2022 roku.

Wizyta z darami

W ramach dobrej współpracy ze Pomorskim Stowarzyszeniem Diakonii (Pommerscher Diakonieverein) na rzecz uchodźców z Ukrainy otrzymaliśmy dary rzeczowe (jedzenie, artykuły dla niemowląt, artykuły szkolne itp. Z transportem przyjechał Dirk Ehmke, dyrektor ds. domów opieki prowadzonych przez Stowarzyszenie. Wizyta miała miejsce 21.03, darzy

zostały przekazane do punktu przy Mechaniku w Słupsku, gdzie znajduje się punkt z artykułami dla niemowląt w tym przygotowywane przez Parafię i Stowarzyszenie Joannici Dzieło Pomocy wyprawki dla matek z niemowlętami. Część przywiezionych darów trafiło do Runowa, gdzie przebywają dzieci z domu dziecka oraz do Szkoły w Redzikowie. Kolejny transport, zaplanowany na 8 kwietnia będzie zawierał w głównej mierze pampersy dla niemowląt.

Grupa robocza

Zaplanowane na 22 marca spotkanie grupy roboczej w ramach partnerstwa z Nordkirche, które miało się odbyć w Gorzowie Wielkopolskim

zostało „przeniesione” do przestrzeni wirtualnej i odbyło się online. Na spotkaniu omawiane były bieżące sprawy i aktywności parafii w kontekście wojny i fali uchodźców z Ukrainy.

Spotkanie rozpoczął rozważaniem ks. Wojciech Froehlich. Kolejne spotkania zaplanowane jest na czerwiec 2022 r.

Akt notarialny

Zgodnie z decyzją Zgromadzenia Parafialnego zatwierdzonego przez Konsystorz Parafia sprzedała Parafii Rzymskokatolickiej w Główczych

kaplicę, w której do 2016 roku odbywały się nabożeństwa w j. niemieckim. Podpisanie aktu notarialnego odbyło się w Słupsku 23 marca. Ze strony Parafii w Główczych akt podpisał proboszcz ks. Grzegorz Stępiak ze strony Parafii w Słupsku ks. Wojciech Froehlich. Środki ze sprzedaży, po odliczeniu zobowiązań z tytułu sprzedaży do Konsystorza i do Diecezji łącznie 20%) zostaną przekazane na cele przebudowy Centrum Diakonii i Dialogu. Ekumeniczne nabożeństwo w związku ze zmianą wła-

ściela kaplicy odbędzie się w późniejszym terminie.

Droga ku pojednaniu

Na zaproszenie proboszcza Parafii pw. Jana Kantego ks. Wojciecha Filimona oraz Stowarzyszenia Inicjatyw Niekonwencjonalnych, parafianie z naszej parafii wraz z proboszczem uczestniczyli w drodze krzyżowej, która rozpoczęła się w sobotę 26

marca o 18.40 i prowadziła przez Lasek Południowy na Górkę Narciarza. Przy każdej z 14 stacji odczytane było rozważanie prowadzone przez duchownych ze słupskich parafii: rzymskokatolickiej J. Kantego, ewan-

gelicko-augsburskiej oraz prawosławnej, jak również przez osoby świeckie. Ideą było także przekazanie przyniesionych darów żywnościowych na rzecz domów dziecka. Każdy z uczestników otrzymał pamiątkowy medal. Podobne wydarzenie zaplanowane jest na przyszły rok. Choć droga krzyżowa nie jest praktykowana w kościele ewangelickim, to na jej przebycie w ekumenicznej konwencji już dzisiaj serdecznie zapraszamy.

Spotkania modlitewne

Przez cały okres pasyjny w każdą środę i piątek w kościele odbywają się wieczory modlitewne, podczas

których czytane są psalmy i inne teksty biblijne oraz jest czas na refleksję w ciszy oraz przy muzyce. Jedną z intencji tych spotkań jest modlitwa o pokój na świecie w szczególności w Ukrainie.

Środki do dezynfekcji

Diakonia Polska przekazała na rzecz naszej Parafii 2 palety środków do dezynfekcji. Część środków przekazałmy do szkół (SP9, NSP7, oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego), Przedszkola nr 1, Środowiskowego Domu Samopomocy, Klubu KAWON oraz parafianom z naszej Parafii.

Pomoc dla uchodźców z Ukrainy

Nasza Parafia włącza się aktywnie w pomoc na rzecz uchodźców z Ukrainy. Ze zbiorów pieniężnych zostały zakupione produkty żywnościowe dla uchodźców przebywających w Rowach, Główczycach, zebrane dary rzeczowe trafiły do Rowów, Runowa, Szkoły Podstawowej w Redzikowie, a także uchodźców przyjmowanych przez osoby prywatne. Wyprawki zakupione ze środków zebranych w Parafii dla matek z dziećmi zostały przygotowane przez wolontariuszy z Mechanika (JDP). Obecnie oczekujemy na transport środków higienicznych dla niemowląt, które trafią do dzieci z Domu Małego Dziecka ewakuowanego do Ustki.

Wszystkim za wszystko dziękujemy.

Humor z befką

Małżeństwo z 65 letnim stażem małżeńskim zostało zapytane w jaki sposób udało im się przeżyć ze sobą tyle lat. Mąż zastanowił się przez kilka sekund i powiedział: *My urodziliśmy i wychowaliśmy się w czasach, gdy rzeczy, które się psuły naprawiało się, a nie od razu wyrzucało na śmietnik.*

***

Przyjaciół mówi do Pana Młodego: *Założę się, że nie powiesz „Nie” przed ołtarzem, kiedy cię ksiądz zapyta.* Kumpole założyli się o 500 złotych. Narzeczony idzie do duchownego po radę. Podczas przysięgi ślubnej ksiądz pyta Pana Młodego: *Czy chcesz obecną tu swoją narzeczoną pojąć za żonę swoją, czy może się rozmyśliłeś?* - *Nie!* - odpowiada Pan Młody.

***

Pewien mężczyzna znalazł 20 złotowy banknot i postanowił postąpić z nim jak Jezus - zamienił go w wino.

***

Emil jest z mamą w ZOO. Przed klatką z gepardem stoi szyld z informacją: *ŚWIEŻO MALOWANE! Szkoda!* - mówi do mamy - *Ja zawsze myślałem, że te cętki są prawdziwe...*

***

U psychiatry.

I kiedy po raz pierwszy się Pan zorientował, że płacenie podatków sprawia Panu przyjemność?

Opracował ks. W. Froehlich

WYDARZENIA

DATA	GODZ.	WYDARZENIE	MIEJSCE
6 i 8. 04.	19.00	Spotkanie modlitewne	kościół
9. 04.	15.00	Nabożeństwo upamiętniające katastrofy morskie statków Gustloff, Steu-	Gdynia
28. 04	17.00	Rada Parafialna	
30. 04	10.15/ 10.45	Wycieczka do łupawskich megalitów	Pl. Zwycięstwa/Łupawa

2022
ROK JEDNOŚCI

Od lipca 2021 roku trwają prace remontowo-budowlane w budynku Słupskiego Centrum Diakonii i Dialogu. Została wybudowana nowa klatka schodowa, szyby windowy, w dużej części budynku zostały położone tynki, wydzielone nowe łazienki, w tym łazienka dla osób z niepełnosprawnościami. Obecnie trwają ostatnie prace budowlane polegające na wymianie okien. Zostało wykonane nowe przyłącze elektryczne. Wykonane są nowe instalacje wewnętrzne elektryczne i sanitarne. Finansowego wsparcia inwestycji udzielają parafii m.in. Brot für die Welt, Evangelisch Lutherische Kirche in Bayern, Parafia Bakersfield z USA, Kościół Północnych Niemiec, Bratnia Pomoc Gustawa Adolfa, Diakonia Mecklemburg Vorpommern, Zentrum für Mission und Ökumene, Pommernkonvent i inne.

Ofiary celowe na rozbudowę Centrum można przekazywać na specjalne konto projektu: 41 1600 1462 1816 8368 6000 0004

Kolejne etapy projektu polegać będą na zainstalowaniu windy, wybudowaniu podjazdów dla osób niepełnosprawnych, remont dachu, remont elewacji, remont schodów wejściowych. Za każdy dar dziękujemy!

SERDECZNIE DZIĘKUJEMY ZA WSZELKIE DAROWIZNY ZŁOŻONE NA RZECZ PARAFII! ZACHĘCAMY DO REGULARNEGO OPŁACANIA SKŁADKI KOŚCIELNEJ

Składkę można opłacać w kancelarii parafialnej lub przelewać na konto parafialne z dopiskiem darowizna - składka kościelna rok imię i nazwisko (pozwoli to na odliczenie wpłaconej kwoty od podatku):

25160014621816836860000001

Dla innych darowizn obowiązują te same konta. Poniżej przedstawiamy wyciąg z regulaminu parafialnego dotyczący zasad opłacania składek kościelnych. Jednocześnie przypominamy, że pełnoprawny udział np. w wyborach do rady parafialnej lub jakichkolwiek głosowaniach podczas zgromadzeń parafialnych mają osoby, które znajdują się na liście parafialnej, czyli są członkami parafii pod względem formalnym, na co składa się również opłacenie składki kościelnej. Zachęcamy państwa do cyklicznych wpłat, które można realizować np. przez stałe, miesięczne zlecenia bankowe, rozkładając roczną należność na 12 mniejszych kwot (np. w przypadku, gdy miesięczne wynagrodzenie wynosi 2400 netto, to roczna składka kościelna wynosi 288 zł. Kwotę dzielimy przez 12, co daje nam miesięcznie 24 zł. W swoim banku dokonujemy zlecenia miesięcznej dyspozycji kwoty w wysokości 24 zł na konto bankowe parafii).

SKŁADKA KOŚCIELNA - Regulamin Parafialny Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej

ZASADY OGÓLNE

§ 7

1. Każdy członek Parafii, który został konfirmowany i ukończył 18 lat, zobowiązany jest do płacenia składek parafialnych. Składki te powinny wynosić **co najmniej 1%** jego dochodu.

2. W uzasadnionych przypadkach Rada Parafialna może zwolnić od tego obowiązku pojedynczych parafian bądź też określone grupy społeczne np. uczniów, studentów, bezrobotnych, czy też rodziny przeżywające okresowe trudności finansowe. W uchwale dotyczącej zwolnienia powinien być określony czas trwania tego zwolnienia.

PLAN NABOŻEŃSTW NA KWIECIEŃ/MAJ 2022

DZIEŃ	SŁUPSK D	SŁUPSK PL	LĘBORK	GARDNA/ GŁÓWCZYCE
03.04. Judica		10.30 		12.30
10.04. Niedziela Palmowa		10.30 	8.30	
14.04. Wielki Czwartek		17.00 		
15.04. Wielki Piątek	15.30 	17.00 	8.30 	10.30
17.04. Wielkanoc		10.30 		
24.04. Quasimodogeniti		10.30 	8.30	
01.05 Misericordias Domini	9.30	10.30 		12.30
08.05 Jubilate		10.30 	8.30	
15.05 Cantate		10.30 		
22.05 Rogate		10.30 	8.30	
26.05 Wniebowstąpienie		17.00		
29.05 Exaudi (Zmiana godziny!)		14.00 		

Hasło maja 2022

Modlę się o to, by ci się we wszystkim powodziło i abyś był zdrow, tak jak dobrze się ma dusza twoja. 3. J 1,2